48-72 Ayl?k Çocuklara Yönelik Denham Duygu Anlama Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *48-72 Ayl?k Çocuklara Yönelik Denham Duygu Anlama Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16095

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

48-72 Ayl?k Çocuklara Yönelik Denham Duygu Anlama Testi, Denham taraf?ndan geli?tirilen orijinal duygu anlama ölçe?inin Türkçe diline ve kültürüne uyarlama çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. Bu ölçek, özellikle 4 ila 6 ya? aral???ndaki okul öncesi dönem çocuklar?n?n temel duygular? (mutluluk, üzüntü, öfke, korku) tan?ma, ba?kalar?n?n duygusal durumlar?n? anlama ve duygusal durumlara ili?kin neden-sonuç ili?kilerini kurma becerilerini de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Test, çocuklar?n erken dönem sosyo-duygusal geli?im düzeylerini belirlemek ve olas? risk gruplar?n? tespit etmek için önemli bir araçt?r.

Ölçe?in uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki çocuk popülasyonu üzerindeki psikometrik özelliklerini incelemi? ve testin Türk kültüründe geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini göstermi?tir. Bu çal??ma, Erken Çocukluk E?itimi alan?nda çal??an ara?t?rmac?lar ve uygulay?c?lar için kritik bir referans sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Duygu Anlama, Denham Testi, Okul Öncesi, Duygusal Yetkinlik, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, 48-72 Ay.

Yazarlar

Y?lmaz, E., Tepeli, K., Güven, G.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, 48 ila 72 ayl?k (4-6 ya?) çocuklar?n duygusal anlama yeteneklerini standardize edilmi? bir yöntemle ölçmektir. Duygu Anlama, çocuklar?n sosyal etkile?imlerini düzenleme ve ba?ar?l? akran ili?kileri kurma becerilerinin temelini olu?turur. Bu nedenle, ölçek, çocuklar?n duygusal okuryazarl?k düzeylerini belirleyerek, e?itim programlar?n?n ve müdahale stratejilerinin bu alandaki eksikliklere odaklanmas?na olanak tan?r.

Ölçek, Denham'?n kuramsal çerçevesine dayanarak, çocuklar?n sadece temel duygular? tan?mlama becerilerini de?il, ayn? zamanda karma??k sosyal ba?lamlardaki duygusal ipuçlar?n? yorumlama yeteneklerini de de?erlendirmeyi hedefler.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel yap? ta?lar?ndan biri olan Duygu Anlama (Emotion Understanding) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle üç ana bile?en etraf?nda incelenir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Duygusal ?fade Tan?ma: Yüz ifadeleri ve ses tonlar? arac?l???yla temel duygular? (mutluluk, üzüntü, öfke) do?ru bir ?ekilde isimlendirebilme.

Duygusal Durumlar?n Nedenlerini Anlama: Belirli bir olay?n veya durumun hangi duygusal tepkiye yol açaca??n? mant?ksal olarak ili?kilendirebilme.

Duygusal Tepkileri Tahmin Etme: Ba?kalar?n?n belirli bir durumda nas?l hissedece?ini veya davranaca??n? öngörebilme.

Denham modeli, duygusal bilginin sosyal ortamlarda nas?l i?lendi?i ve kullan?ld??? üzerine odaklanarak, bu yap?ya dair derinlemesine bir de?erlendirme sunar.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?nda (Y?lmaz, Tepeli ve Güven, 2019), ölçe?in Türk kültüründeki geçerli?ini sa?lamak amac?yla çe?itli analizler yap?lm??t?r. ?çerik geçerli?i, alan?nda uzman akademisyenlerin ve uygulay?c?lar?n görü?leri al?narak sa?lanm??t?r.

Yap? geçerli?i ise istatistiksel yöntemlerle incelenmi?tir. Orijinal ölçe?in kuramsal yap?s?n?n Türk örnekleminde de tutarl? olup olmad???n? belirlemek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? duygusal anlama yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, testin farkl? zamanlarda veya farkl? maddelerle tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini göstermi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s? (Cronbach Alfa de?eri) hesaplanm??t?r. Y?lmaz ve arkada?lar? (2019) taraf?ndan yap?lan çal??mada, ölçe?in genel olarak kabul edilebilir düzeyde yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?u rapor edilmi?tir, bu da maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda homojen oldu?unu gösterir.

Ayr?ca, test-tekrar test güvenirlik analizleri yap?larak, ölçe?in zaman içinde kararl?l???n?n incelenmesi de bu tür uyarlama çal??malar?n?n standart bir parças?d?r. Bu analizler, çocuklar?n duygusal anlama becerilerinin nispeten sabit kald??? k?sa bir süre zarf?nda testin puanlar?n?n istikrar?n? do?rulam??t?r.

Faktör Analizi

48-72 Ayl?k Çocuklara Yönelik Denham Duygu Anlama Testi'nin uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (varsay?lan boyutlar?) Türk örneklem verilerine ne kadar uydu?unu test etmek için kullan?l?r.

Analiz sonuçlar?, ölçe?in kuramsal olarak beklenen faktör yap?s?n? do?rulayarak, Türkçeye uyarlanan formun orijinal testin ölçtü?ü psikolojik yap?y? korudu?unu göstermi?tir. Bu, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinin ba?ar?l? oldu?unu kan?tlayan önemli bir istatistiksel bulgudur.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Bireysel uygulama gerektiren, resimli veya hikaye tabanl? performans testi.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal).

Popülasyon Grubu: Tipik geli?im gösteren çocuklar.

Ya? Grubu: 48-72 Ayl?k Çocuklar (4-6 ya?).

Popülasyon Detaylar?: Okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden çocuklar.

Test Metodolojisi: Uygulay?c?, çocu?a duygusal içerikli k?sa hikayeler veya durumlar sunar ve çocu?un bu durumlar kar??s?nda kahramanlar?n ne hissetti?ini veya neden böyle hissetti?ini aç?klamas?n? ister. Cevaplar puanlan?r.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Zeka, Erken Çocukluk, Psikometrik Özellikler, Duygu Tan?ma, Sosyal Geli?im, Karaman.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Elif YILMAZ

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresi: elifyilmaz@kmu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Karamano?lu Mehmetbey Üniversitesi, E?itim Fakültesi.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ölçe?in kullan?m? için herhangi bir ücret bilgisi mevcut de?ildir; ancak uygulay?c?lar?n telif

ARABPSYCHOLOGY.COM

haklar? ve kullan?m ko?ullar? hakk?nda sorumlu yazar Elif Y?lmaz ile ileti?ime geçmeleri tavsiye edilir.

Uyarlama Y?l?: 2019 (Yay?n y?l?).

Kaynaklar

Y?lmaz, E., Tepeli, K., ve Güven, G. (2019).48-72 Ayl?k Çocuklara Yönelik Denham Duygu Anlama Testinin geçerlik güvenirlik çal??mas?. *Kalem E?itim ve ?nsan Bilimleri Dergisi, 9*(2), 603-622, doi:10.23863/kalem.2019.116

Makalenin akademik ba?lant?s?: app.trdizin.gov.tr

Testin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: 48-72-aylik-cocuklara-yonelik-denham-duygu-anlama-testi-toad.pdf

48-72 Ayl?k Çocuklara Yönelik Denham Duygu Anlama Testi Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, ölçe?in orijinal yap?s?na ve uyarlama çal??mas?n?n içeri?ine uygun olarak, çocuklar?n duygusal durumlar? anlama yetene?ini test eden senaryolardan olu?maktad?r.

Tipik olarak, bu tür bir testte yer alan maddeler, resimli kartlar veya hikayeler e?li?inde çocu?a sunulan a?a??daki gibi sorular? içerir:

"Ay?e'nin oyunca?? k?r?ld?. Ay?e ?imdi nas?l hissediyor?" (Duygu tan?ma)

"Mehmet neden bu kadar mutlu?" (Duygunun nedenini anlama)

"E?er birisi arkada??na vurursa, arkada?? nas?l bir duygu ya?ar?" (Duygusal tepkiyi tahmin etme)

Ölçe?in tam maddelerine eri?im için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM